

§ 4

Verksamhets- och avtalsuppföljning av driften av Fristad servicehus

Beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att bifalla entreprenören Attendos begäran om att frånträda ingått avtal om drift av Fristad servicehus samt dagverksamhet Träffen senast 30 november 2018.
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att uppdra åt förvaltningen att, tillsammans med entreprenören Attendo, påbörja en verksamhetsövergång till kommunal regi samt inrangering av befintliga medarbetare som är berörda enligt avtal.
3. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att justera ärendet omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen har under våren 2018 gjort en omfattande verksamhetsuppföljning. Bakgrunden är en rad händelser som inträffat där förvaltningen efter återkommande möte med utföraren fortsatt att uppleva brister. Resultatet av uppföljningen har visat att det finns flera brister i verksamheten. Verksamheten säger sig vara bekanta med flera av de identifierade utvecklingsbehoven. Attendo har meddelat att de i samband med att första avtalsperioden löper ut i september 2019 inte har för avsikt att fortsätta driva verksamheten. Entreprenören har därefter lämnat in en skriftlig begäran om att frånträda avtalet senast den 30 november 2018. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att bifalla denna begäran. Verksamheten övergår därefter i kommunal regi

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 7 juni 2018.
Dnr 2.2.2–347/2018

Förslag till beslut

Sus Andersson m.fl. (MP), Anna Jonazon m.fl. (S) och Rashid Mohammed (V) föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom förvaltningens förslag.

Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Åsa Nilsson Söderström (L) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ersättaryttrande

Ersättaren Linn Bessner (C) lade fram ett ersättaryttrande:
Om jag haft rösträtt hade jag ställt mig bakom Ole-Jörgen Persson m.fl. (M) förslag.

Beslutsgång

Sus Andersson (MP) ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat att anta MP+ S+ V:s förslag.

Reservation

Reservation anmäldes av Ole-Jörgen Persson (M), Dennis Wedin (M), Markku Sirviö (M), Markus Birgander (M), Annika Rosenberg (M) till förmån för eget förslag:

”Förslag till beslut

- Att nämnden delvis bifaller förvaltningens förslag till beslut
- Att nämnden slår fast att driften i egen regi enbart ska ske fram till dess att en ny upphandling kan ske enligt stadens rutiner samt
- Att förvaltningen ges i uppdrag att skyndsamt återkomma till nämnden med en tidsplan för en ny upphandlingsprocess av driften baserat på Micasas plan för renoveringen

Samt därutöver anför:

Den vård- och omsorg som staden erbjuder äldre ska vara av god kvalitet. Enligt stadsdelsförvaltningens redogörelse har entreprenören på Fristad servicehus inte upprätthållit tillräcklig kvalitet och de brister som beskrivs i tjänsteutlåtandet är inte acceptabla.

Moderaterna välkomnar därför att entreprenören själv begärt att få fråntäda avtalet senast den 30 november 2018.

I och med att avtalet avbryts tidigare än planerat, finns det inte tid att genomföra en upphandling av verksamheten. Det är därför rimligt att verksamheten i en övergångsperiod övergår i kommunal regi.

Moderaterna anser dock att det bör framgå i beslutet att detta är en temporär lösning.

Micasa och stadsdelsförvaltningen har haft en dialog om nödvändigt underhåll för fastigheten för Fristad servicehus, såsom exempelvis byte av stammar. Då dessa åtgärder kommer att kräva evakuering, är det viktigt att skyndsamt beräkna konsekvenserna för de boende och ha en tidplan. Att behöva flytta när du är äldre med vårdbehov är en jobbig process som kräver förberedelse.

Moderaterna anser att fastigheten för Fristad servicehus bör renoveras, att konsekvenser för de boende och en tidsplan skyndsamt ska upprättas, och i tidsplanen ska också planering ingå för att återupphandla driften. Spånga bör inte drabbas av den återkommunaliseringsiver av privata äldreboenden som den rödgrönrosa majoriteten i stadshuset ägnat sig åt under mandatperioden”.

Reservation

Reservation anmäldes av Åsa Nilsson Söderström (L) till förmån för eget förslag:

”Förslag till beslut

- Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att bifalla entreprenören Attendos begäran om att frånträda ingått avtal om drift av Fristad servicehus samt dagverksamhet Träffen senast 30 november 2018.
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att uppdra åt förvaltningen att, tillsammans med entreprenören Attendo, påbörja en verksamhetsövergång till kommunal regi samt inrangering av befintliga medarbetare som är berörda enligt avtal.
 3. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att uppdra åt förvaltningen att, i enlighet med vad som nedan anförts, förbereda en ny upphandling av driften av Fristad servicehus.
 4. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att uppdra åt förvaltningen att efter samråd med Micasa Fastigheter i Stockholm AB återkomma med en planering för upprustningen av Fristad servicehus.
 5. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att justera ärendet omedelbart.
 6. Nämnden anför därutöver följande.

Äldre som får flytta till servicehus får ett friskare åldrande än äldre som bor kvar i sitt ordinära boende. Därför kämpar Liberalerna för att alla äldre över 85 som så vill ska få flytta till servicehus eller vård- och omsorgsboende. Och därför kämpar Liberalerna för att servicehusen ska bevaras och inte läggas ner.

Förevarande ärende gäller den fortsatta driften av Fristad servicehus men de frågor som väcks är bredare. Ärendet handlar också om vad som ska hända med lokalerna, och vilken typ av verksamhet som ska finnas på Fristad.

När det gäller frågan om driften vill Liberalerna påpeka följande. Syftet med att upphandla verksamhet inom välfärden är att öka kvaliteten för brukarna och skattebetalarna. En aktör som inte håller måttet ska inte få fortsätta driva verksamheten ifråga. Att Attendo också själva vill frånträda avtalet gör naturligtvis att det är svårt att se någon annan utväg än att häva avtalet.

Samtidigt tycker vi att det är djupt olyckligt att situationen har gått så långt att man nu med relativt kort varsel tvingas ta tillbaka Fristad. Det hade varit önskvärt om nämnden hade kunnat besluta om verksamhetens framtida inriktning i ett tidigare skede. Att Attendo vill frånträda avtalet redan november 2018 gör att det knappast finns tid att förbereda en ny upphandling innan driften löper ut. Under en viss period måste därför driften återgå i egen regi. Däremot menar vi att Fristad återigen bör upphandlas så snart det är möjligt.

Förvaltningen pekar i sitt tjänsteutlåtande på att Micasa bedömer att fastigheten är i behov av omfattande renoveringar. Det förekommer skadedjur och kök och restaurang hålls stängda. I stadens äldreboendeplanering förutskickas att en tidsplan för renovering ska tas fram. Det är oerhört viktigt att en sådan tidsplan snabbt tas fram och läggs fram för nämnden.

Många av stadens servicehus är slitna. Till detta kommer Arbetsmiljöverkets krav på hygienutrymmenas utformning i särskilt boende. Istället för att rusta upp servicehusen med sikte på framtidens äldreomsorg har den styrande majoriteten i alltför många fall låtit servicehusen förfalla, i avsikt att kunna omvandla dem till seniorboenden. Ett närliggande exempel är Tensta servicehus där beslut fattats om avveckling efter såväl stora brister i fastigheten som omfattande sociala problem. Att servicehusen behöver renoveras får inte tas till intäkt för att lägga ner dem.

Av tjänsteutlåtandet framgår att förvaltningen ser en möjlighet att efter renovering använda Fristad både för servicehus och seniorboende. Tanken skulle vara att bättre motsvara efterfrågan.

Enligt den regionala äldreboendeplaneringen finns det i dagsläget 20 lediga platser på Fristad. Om Fristad rustades upp och blev ett attraktivt och välfungerande servicehus skulle efterfrågan sannolikt öka. Att jämföra efterfrågan på *dagens* servicehus, med en hypotetisk efterfrågan på seniorboende i *renoverade* lokaler, är att jämföra äpplen och päron.

Liberalerna menar att en delvis avveckling av Fristad servicehus skulle vara extremt olycklig. Seniorboende kan vara ett komplement till servicehus för de äldre som efterfrågar det, men är inte en ersättning för det.

Den enda anledningen till att delvis lägga ned Fristad skulle vara det faktum att servicehuset är större än den inriktning på max 100 lägenheter som servicehusutredningen har angett. Men i så fall bör ett nytt, mindre servicehus byggas inom stadsdelen för att täcka upp bortfallet av platser.

Som framgår av förra årets äldreboendeplanering så har förvaltningarna i Västerort kommit överens om att Fristad ska föreslås som det servicehus som ska kvarstå i regionen oavsett om andra servicehus omvandlas till seniorboenden. Förvaltningen ansåg då att ”det är viktigt för regionen att Fristads servicehus får vara kvar i sin nuvarande form”. Liberalerna menar att denna inriktning måste respekteras”.